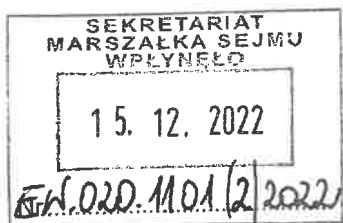

Łukasz Schreiber

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-151-22

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, w ślad za przekazanym w dniu 9 grudnia 2022 r. projektem ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (druk nr 2861) przesyłam opinię o zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Łukasz Schreiber

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. *SPS-WP.020.337.5.2022*

Data wpływu *15.12.2022*

Minister do Spraw Unii Europejskiej

DPUE.920.162.2021.KWM(104)

Warszawa, 15 grudnia 2022 r.

Dot.: RM-0610-151-22

Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy – *Prawo komunikacji elektronicznej*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym ostatecznym tekstem projektu ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

1. W dotychczasowych opiniach o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej (m.in. pisma: DPUE.920.162.2021.KWM(41), DPUE.920.162.2021.KWM(45), DPUE.920.162.2021.KWM(78)) oraz DPUE.920.162.2021.KWM(84)) zwrócono uwagę na ustanowione w projektowanej ustawie obowiązujące się do zatrzymywania danych o ruchu i danych o lokalizacji (danych telekomunikacyjnych) - tzw. retencja, oraz zapewnienia dostępu do nich na żądanie uprawnionych podmiotów (m.in. Policji, SOP, ABW, SG), uregulowane w art. 43-49 projektu. Projektowane przepisy utrzymują obowiązujący obecnie powszechny i niezróżnicowany (pod względem geograficznym i podmiotowym) obowiązek zatrzymywania szerokiego katalogu danych telekomunikacyjnych (art. 47 ust. 1 pkt 1 projektowanej ustawy), który zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest niezgodny z art. 15 ust. 1 *dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej)*.

Dodatkowo, w związku z uwzględnieniem uwag Ministra Obrony Narodowej oraz Ministra Członka Rady Ministrów – Koordynatora ds. Służb Specjalnych, w tekście projektu przekazanego do rozpatrzenia przez Radę Ministrów rozszerzono katalog podmiotów objętych obowiązkami retencji i udostępniania danych na wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej i wszystkie usługi komunikacji elektronicznej (w efekcie obowiązki te będą też miały zastosowanie do publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów). Tym samym pogłębiony zostaje zakres niezgodności projektowanych przepisów z art. 15 ust. 1 *dyrektywy 2002/58/WE*, zgodnie z jego wykładnią wynikającą z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości (por. wyrok w połączonych sprawach C-511/18, C-512/18 i C- 520/18 *La Quadrature du Net* i in. oraz przywołane tam orzecznictwo).

Zwracam uwagę, że w niedawnym wyroku z 20 września br. w połączonych sprawach C- 793/19 i C-794/19 *SpaceNet* i in. Trybunał szczegółowo wyjaśnił, jakie krajowe środki ustawodawcze dotyczące retencji i dostępu należy uznać za zgodne z art. 15 ust. 1 *dyrektywy 2002/58/WE*. W

celu zapewnienia zgodności projektowanej ustawy z prawem Unii należałoby zastosować wytyczne zawarte w przywołanym wyroku dotyczące przypadków, w których dopuszczalna jest retencja danych, które mogą nią zostać objęte, oraz katalogu środków, jakie mogą zostać zastosowane (nakazy skierowane do dostawców usług łączności elektronicznej, ukierunkowane zatrzymywanie danych telekomunikacyjnych).

2. Aktualne pozostaje stanowisko wyrażone w opiniach z 6 i 28 lipca oraz 5 sierpnia br. (pisma znak: DPUE.920.162.2021.KWM(69), DPUE.920.162.2021.KWM(72), DPUE.920.162.2021.KWM(78)) oraz DPUE.920.162.2021.KWM(84)) odnoszące się do art. 300 projektowanej ustawy. Zgodnie z tym przepisem dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, jeżeli konieczność wprowadzenia zmian wynika bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa albo z decyzji Prezesa UKE lub gdy proponowane zmiany są zmianami wyłącznie na korzyść abonentów albo mają charakter wyłącznie administracyjny i nie pociągają za sobą negatywnych skutków dla abonentów. Dostawca zobowiązany jest, z odpowiednim wyprzedzeniem, podać do publicznej wiadomości treść proponowanych zmian przez publikację na swojej stronie internetowej. Jednocześnie dostawca usług informuje abonenta o uprawnieniu do wypowiedzenia umowy z zastrzeżeniem konieczności zapłaty odszkodowania.

Odnosząc się do zaproponowanego brzmienia przepisu pragnę zwrócić uwagę, że z art. 105 ust. 4 *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej* wynika zobowiązanie dostawców do zawiadomienia użytkowników o każdej zmianie warunków umownych w jasny i zrozumiały sposób na trwałym nośniku. Charakter wprowadzanych zmian oraz ewentualne uprawnienie dostawcy do odszkodowania pozostają bez wpływu na wynikający z przywołanego przepisu dyrektywy obowiązek informacyjny, który powinien zostać zrealizowany w określony w dyrektywie sposób.

Pojęcie „trwały nośnik” należy interpretować zgodnie z art. 2 pkt 10 *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającej dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady* oraz orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości. Zawiadomienie w drodze publikacji na stronie internetowej nie spełnia określonych tam wymogów (por. wyroki w sprawach C-49/11 *Content Services Ltd*, pkt 38-51 i C-536/20 „*Tiketa*” UAB, pkt 49-51). Ze wskazówek zawartych w przywołanych wyrokach można wnioskować, że dopuszczalną byłaby przykładowo forma wiadomości elektronicznej (e-mail).

Ze względu na zastrzeżenia podniesione w pkt 1 i 2 niniejszej opinii istnieje ryzyko uznania przedmiotowych przepisów za niezgodne z prawem unijnym, czy to w razie wszczęcia postępowania przez Komisję Europejską, czy też w przypadku zwrócenia się przez sąd polski z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwag zawartych w niniejszej opinii.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra do Spraw Unii Europejskiej

Karolina Rudzińska

Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Telefon: +48 22 694 7540
adres email: SMUE@kprm.gov.pl
www.gov.pl/web/premier

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Minister Cyfryzacji